



APRÓPÉNZ Adózási Hírlevél

Iránytű a sikeres vállalkozáshoz

XX. évf. 8. szám
2025. augusztus

A TARTALOMBÓL:

- 'ELEKAFA – külföldi áfa-visszatérítéssel érintett számlák könyvelése

E egyéni vállalkozókat érintő információk

T társas vállalkozásokat (Bt., Kft.) érintő információk

M magánszemélyeket érintő információk

!!! különösen fontos információk, pl. törvény által előírt kötelezettségek

'ELEKAFA – KÜLFÖLDI ÁFA-VISSZATÉRÍTÉSEL ÉRINTETT SZÁMLÁK KÖNYVELÉSE

T

Előző hírlevelünkben az 'ELEKAFA – külföldi áfa-visszatérítési kérelmek benyújtásával, valamint a visszatérítés feltételeivel kapcsolatban szedtük össze a tudnivalókat. Jelen cikkünkben ezen számlák könyveléséhez adunk gyakorlati útmutatót.

Gyakran felmerülő kérdés, hogy a Közösség valamely tagállamában felszámított áfát tartalmazó számlákat, illetve azok áfatartalmát hogyan kell helyesen könyvelni? A problémakört tovább bonyolítja az, hogy amellett, hogy egy-egy időszak anyaga több száz számlát is tartalmazhat, nagyon sok esetben az 'ELEKAFA bevallás csak utólag, tárgyévét követő év szeptemberében kerül benyújtásra, az áfavisszatérítést – főleg ha a külföldi adóhatóság még további információkat, dokumentumokat is kér be kiutalás előtt – a rákövetkező évben kapja meg az adózó. Az is előfordul, hogy az adózó nem kapja vissza a teljes igényelt áfát, mert a külföldi adóhatóság egy-egy számla áfájának visszaigénylését elutasítja. Ahogy az előző kérdésfelvetésből is látszik: mivel éveken át húzódik az 'ELEKAFA visszaigénylés, és nem biztos, hogy az adózó részére a külföldi adóhatóság az igényelt teljes áfaösszeget visszautalja, ezért még inkább fontos, hogy ezek a számlák és a visszatérített áfatartalmak szabályszerűen legyenek lekönyvelve.

A számviteli törvény 78. § (1) bekezdése értelmében az anyagjellegű ráfordítások között csak a le nem vonható áfa számolható el, ezért a külföldi

adóhatóságtól visszaigényelhető áfa összege sem könyvelhető költségként, és így – szemben a tévhitekkel – az sem lehetséges, hogy visszaigényléskor költségcsökkentő tételként történjen a könyvelés. Sőt arra sincs mód, hogy a külföldi adóhatóság által kiutalt összeg egyéb bevételt növelő tételként kerüljön kimutatásra. Most, hogy megnéztük, hogy hogyan nem lehet elszámolni a külföldi adóhatóságtól visszaigényelendő áfát, lássuk, hogy mi a szabályos elszámolás.

A számviteli törvény 29. § (6) bekezdése rögzíti, hogy egyéb követelésként kell – egyebek között – kimutatni a visszatérítendő adót. Tehát a visszaigényelhető áfa a vállalkozás pénzügyi helyzetét is befolyásoló követelésként értelmezendő.

A fentieknek megfelelően tehát abban az esetben járunk el helyesen, ha az 'ELEKAFA nyomtatványon elszámolni kívánt külföldi számla nettó összegét költségként könyveljük, az áfa összegét pedig az egyéb követelések között nyitott, „Külföldi adóhatóság által visszatérítendő áfa” főkönyvi számlán (3681.) tartjuk nyilván, a számla teljes – áfát is tartalmazó – összegét pedig külföldi szállítóra könyveljük: T 51-53 (nettó) és 3681 (külföldi áfa) – K 4542.

Az 'ELEKAFA nyomtatvány benyújtásával egyidejűleg a „Külföldi adóhatóság által visszatérítendő áfa” összegét célszerű a „Külföldi adóhatóságtól visszaigényelt áfa” főkönyvi számlára (3682.) átvezetni: T 3682 – K 3681. Ennek a könyvelési tételnek amiatt is van jelentősége, mert



ezáltal a külföldi adóhatósággal szembeni követelés gyakorlatilag az 'ELEKAFA benyújtásának időpontjában keletkezik.

Abban az esetben, ha a külföldi adóhatóság a visszaigényelt adót kiutalja, akkor annak összegét a pénzeszközökkel szemben kell elszámolni. A kiutalás megtörténte után a 3682-es főkönyvi számlán mutatkozó árfolyameltérést előjelétől függően árfolyamnyereségként vagy árfolyamvesztésenként kell elvezetni.

Amennyiben a külföldi adóhatóság a visszaigényelt áfa összegének kiutalását megtagadja, akkor

- ha adóéven belül megtörténik (pl. adóév első negyedévei) az elszámolás, akkor a számviteli törvény 47-51. §-ainak megfelelően arra a költségnemre vezetjük át, amelyhez kapcsolódik az a külföldi számla, amelynek áfatartalmát megtagadta a külföldi adóhatóság kiutalni (T 51-53 – K 3682);
- ha pedig adóéven túl történik meg az elszámolás (pl. utolsó negyedév vagy teljes év), akkor a külföldi adóhatóság által kiutalni megtagadott áfatartalmakat egyéb ráfordításként kell elszámolni (T 8699 – K 3682).

Abban az esetben, ha a visszatérítés még nem történt meg a mérlegkészítésig, akkor a követelés-ként kimutatott, kiutalni kért áfa összegét az éves beszámolóban is fenn kell tartani, sőt mivel devizás követelésről van szó, ezért év végén átértékeléssel is számolni kell.

Nagyon fontos, hogy az éves beszámoló mérlegében csak akkor jelenhet meg a külföldi áfa, ha a visszaigénylés benyújtásra került a mérlegkészítés időpontjáig, és valószínűsíthető, hogy a külföldi adóhatóság azt az adózó részére ki fogja utalni.

Éves beszámoló eredménykimutatásában a külföldi áfa nem jelenik meg sem költségként, sem ráfordításként, mivel visszaigényelhető adóként egyéb követelés-ként kezeljük, ez pedig nem eredménykategória.


Az éves beszámoló kiegészítő mellékletében célszerű részletezni, hogy az adott évben mely országokból milyen összegű külföldi áfa visszaigénylés történt, a még el nem bíralt esetekben pedig milyen státuszban van a visszatérítési eljárás.

Abban az esetben, ha a mérlegkészítés időpontjában a visszatérítés bizonytalan, akkor számviteli politikában rögzített döntéstől függően vagy nem szerepeltetjük a külföldi áfa követelést a beszámolóban, vagy pedig értékvesztést számolunk el rá.

Külföldi áfa esetén értékvesztés elszámolása akkor válik szükségessé, ha a visszaigényelt összeg megtérülése bizonytalanává válik vagy nem valószínűsíthető a mérlegkészítés időpontjában. Tekintettel arra, hogy a külföldi áfa visszatérítése nem automatikus, hanem egy külön eljárás eredménye, ezért a számviteli szabályok szerint a követelés értékét időről időre felül kell vizsgálni.

A következő esetekben indokolt értékvesztés elszámolása:

- Elutasított visszaigénylés – ha a külföldi adóhatóság elutasította a kérelmet, és nincs lehetőség jogorvoslatra.
- Határidő elmulasztása – ha a visszaigénylés nem történt meg a jogvesztő határidőig (pl. szeptember 30-ig), akkor a követelés nem realizálható.
- Hosszú ideje függő státusz – ha a visszaigénylés több mint egy évig függőben van, és nincs információ a várható megtérülésről.
- Hiányos dokumentáció – ha a benyújtott számlák vagy kísérő dokumentumok nem felelnek meg az adott ország követelményeinek.

Abban az esetben, ha a mérlegkészítéskor még nem történt meg az 'ELEKAFA nyomtatvány kitöltése és benyújtása, akkor a beszámolóban a külföldi áfa – a visszatérítés elhúzódása és bizonytalansága miatt – nem mutatható ki a külföldi adóhatósággal szembeni követelés-ként. 

Kovács Andrea
okl. adószakértő